Poslušnost - (IGP)

Ke cvikům v oddílu B - poslušnosti nastupují psovodi při zkouškách jednotlivě. Při postupových soutěžích, mistrovství, též také dle jiných soutěžích dle propozic pořadatele nastupují psovodi ve dvojicích). Lichý z dvojice zahajuje poslušnost ovladatelnosti, druhý z dvojice zahajuje poslušnost dlouhodobým odložením (neplatí vždy, myšleno ne v ČR, záleží na harmonogramu pořadatele). Základní postoj na výchozím bodě zaujímá psovod ve chvíli, kdy druhý psovod, rovněž zaujme základní postoj a je připraven svého psa odložit. Vzhledem k dodržení časového harmonogramu je povoleno nastoupení závodníků ve trojici.

Základní postoj:

- Každý cvik začíná a končí v základním postoji. Základní postoj může být před každým cvikem zaujat jen jednou, a to v přímém směru osy postupu. V základním postoji musí být pes pozorný vůči psovodovi a sedět po levé straně psovoda tak, že rameno psa je souběžné s kolenem psovoda.

- Obecně platí – pokud je z bočního pohledu vidět výrazně rameno psa (před kolenem psovoda) – není v ideální pozici (velké procento u předváděných výkonů) – více si všímat tohoto nedostatku.

- Ruce by neměly objímat hlavu psa a nemělo by tak docházet k přímému ovlivňování psa například fyzickým kontaktem.

- Pokud jsou ruce svěšeny a nacházejí se na vnější straně psa – tolerovat na nižších zkouškách při vyšších s možnou penalizací s upozorněním na penalizace v případě startu na vyšších soutěžích.

- Ideální pozice rukou - jsou přitisknuté k psovodovo boku, anebo také v pozici za hlavou psa (v případě fyzicky většího psa)

- Další chybou je netěsnost v ZP, odklánění se od psovoda, pozice výrazně za psovodem – výrazně sledujícím psovodovo záda. Taktéž výrazný neklid (hlasový projev – štěkání, výrazné pískání apod.)

- Je potřeba sledovat počínání psovoda – dodatečné povely k uklidnění psa, a nebo jiné pokusy o jeho ovlivňování (kontaktem rukou, nohou apod)

Zahájení cviku

Zahájením cviku se rozumí prvních 10 až 15 kroků po vyjití ze základního postoje, před tím, než dává psovod psu zvukový povel k provedení cviku.

- Psovod by neměl po vydání povelu k noze nepřiměřeně dlouho otálet s vyjitím.

- Pokud se jedná o MZŘ IGP – střelba při ovladatelnosti – výstřely by měly zaznít v dostatečném časovém intervalu (ne okamžitě po sobě).

- Co se týká této problematiky - je vhodné zajistit nejen jednu pistoli (zamezit tak selhání) – taktéž je vhodné opakovaně použít střelce - myšleno ve větší míře při soutěžích. V této souvislosti je potřeba nezapomenout náležitě poučit i další pomocníky (např. skupina)

Ovladatelnost

Dle druhu zkoušky na vodítku či bez vodítka.
Je zde mnohokrát zdůrazňovaný požadavek na radost a chtivost v provádění celého cviku. Bohužel mnoha kolegy málo požadován, anebo penalizována přílišná dychtivost (není myšlena hektičnost).
Mnoho psů provádí tento cvik bez patřičného projevu, doprovází své psovody bez zájmu, jen se drží v pozici u nohy, někdy jen z povinnosti sledují psovoda. Všímat si tohoto nedostatku.

- V některých částech předváděného cviku (většinou po provedeném obratu, anebo po změně způsobu pohybu) mají psi tendenci předbíhat, opožďovat se, či jinak technicky chybovat.
Z tohoto důvodu je vhodné pohybovat se v rozumné vzdálenosti od psovoda se psem, není možné vše sledovat jen z jednoho, vzdáleného bodu.

- Celé předvedení má být plynulé a ochotné. Velké poskakování je chybou, taktéž výrazný hlasový projev psa (poštěkávání, výrazné pískání).
- Celý cvik vzít v závěru jako komplex – nezaměřovat se jen na počet provedených nedostatků.

- Při obratech - hlavně č. vzad psi většinou chybují (vzdalují se od nohy, nedotáčejí celý obrat, výrazně přisedají na zem) – klasický způsob. V případě obíhání mají psi špatnou rekci – velký, netěsný obrat, zaostanou, anebo jsou podřízení.

- Požadovat rozlišování způsobu pohybu (klus, pomalá chůze, normální chůze – ne sprint – pes má stále být v klusu, necválat, vše přiměřeným způsobem i v druhém extrému – velmi volném provedení ze strany psovoda)

- Při dalších obratech vpravo i vlevo požadovat nejen oblouky (na druhou stranu ne úplně vojensky), obraty mají být plynulé bez pozastavování (i v těchto místech si ale všímat neustálé koncentrace a přesného provedení ze strany psa).

- V místě zastavování si všímat dobré reakce psa (předběhnutí, opoždění, šikmé pozice atd.)

- Skupinou mají psovodi procházet kolem osob v přiměřené vzdálenosti, neměli by výrazně ze skupiny vycházet (měli by obcházet psovody). Taktéž zastavení by mělo být provedeno v rozumné vzdálenosti od některé osoby. Zvláště této části je třeba věnovat pozornost (psi mnohdy nejsou v přesné pozici u nohy – zaostávání, netěsně, ztráta koncentrace, možnost dodatečných povelů nebo jiné ovlivnění).
Celý cvik končí až v závěrečném ZP.

Odkládání za pohybu S – L – V

ZP – stejný požadavek, taktéž vývoj cviku.

- Pozice rozhodčího je potřeba aby byla taková, která umožňuje sledovat případné nedostatky.

- Předcházení, výrazné skákání, opožďování se, netěsnost, nedostatečná koncentrace v době před samotným odložením, zvláště si všímat nechuti, anebo případné podřízenosti.

- Samotné odložení by mělo být s okamžitou reakcí na povel bez pomoci psovoda (rozeznat a sledovat celou dvojici – nejen psa.

- Po zaujmutí pozice je potřeba sledovat i nadále koncentraci psa na odcházejícího, či odbíhajícího psovoda (výrazný neklid, výrazné ohlížení, anebo setrvání, či změna v pozici – poposkočení atd)

- Taktéž vnímat vzdálenost, kam psovod odešel či odběhl (přiměřeně) ZŘ IGP mluví o přesné – minimální vzdálenosti 30 kroků + 5 (S – 15 + 5)

- Pozornost psa sledovat také v době návratu svého psovoda, včetně dodržení závěrečného postoje (S, anebo vstoje v případě IGP2)

- Přivolání má být rychlé, dychtivé. Všímat si s jakou ochotou pes vybíhá, taktéž chování v závěru těsně před předsednutím (váhání, nejistota či podřízenost, výrazné brzdění). Nestačí jen že pes nějakým způsobem přiběhne ke svému psovodovi.

- Předsednutí má být přesné, těsné, rovně před psovodem. Rozlišit velmi drobný kontakt oproti nedocvičenému zastavení se psa o psovoda například hrudníkem.

- Opět je vhodné být v rozumné vzdálenosti ze které rozhodčí sleduje tento výkon. Pokud rozhodčí stojí v pozici před psem připraveným pro přivolání – nechat psa nejprve proběhnout – nerušit.

- Pokud je rozhodčí blíže výkonu, taktéž si může více všímat možného hlasového ovlivnění ze strany psovoda v době kdy se pes chystá předsednout (to samé platí pro závěrečné zařazení k noze)

- Zařazení k noze klasickým způsobem má být stejně jako obíhání s okamžitou reakcí na povel, rychlé a přesné, bez obtěžování – nárazem do psovoda (pozor na závěrečný ZP – mnoho psů zařazení nedokončí – šikmá pozice - nedokončená, anebo se nacházejí ramenem před psovodem (je možné lépe vidět a vyhodnotit, pokud se rozhodčí nachází ve správné pozici), taktéž je potřeba hodnotit netěsnost, anebo nepozornost v této části.

Aportování

- Přechody mezi cviky, nedostatky v ovladatelnosti se nově, dle MZŘ IGP promítají do cviku ovladatelnosti. Obecně vzato, pokud pes chybuje v době příchodu ke stojánkům s aportovacími činkami, mezi překážkami u následujících cviků, odchodu na cvik vysílání, odložení dl atd . Ztrátové body se započítávají do již proběhlého cviku ovladatelnost.

- Nové ustanovení je taktéž to, že pokud pes evidentně opustí místo v době kdy odchází psovod - v případě chybného hodu činky – cvik anulován. (Vzdálenost není specifikována – záleží na citu rozhodčího)
Není rozlišeno tak jako dříve – pes se nedostane za překážku – dílčí body……

- V případě soutěže je vhodné označit výchozí místo pro začátek cviku pro aport volný.
Vyznačení místa pro aportování spojené se skokem a šplhem označuje jen bod, který neumožňuje psovodovi zahájit tyto cviky blíže k překážce – netrvat na postoji a zahájení na tomto místě!!!

- Platí pravidlo maximálně tří hodů aportovací činky. V případě i třetího neideálního hodu, je nutné zahájit cvik.

- V době odhazování je možné zakročit nohou, ale při zachování jinak těsné blízkosti sedícího, klidného psa. Po přikročení vyčkat 3 sec.

- V případě zdravotního omezení – je možné povolit házet jinou rukou a lehce poodstoupit (rozumná vzdálenost od sedícího psa)
Taktéž i jiná možnost, která zabraňuje normálnímu přehození například u překážek – povolit předem po dohodě dojít odhodit aportovací činku z místa vhodnějšího (blíže překážce)

- V ZP má pes klidně sedět - platí stejné pravidlo jako u předchozích cviků, rameno v úrovni psovodova kolene. Pes klidný, pozorný, není rozdíl, zda se pes přímo dívá na odhozenou činku, anebo je přepojen koncentrací na psovoda, či se přepojí v průběhu této části (říká si o povel), zde je nutné si všímat, zda se pes v této části již někam výrazně nevyklání, či se nezačíná zvedat v očekávání toho povelu. Taktéž v případě druhého extrému – neochoty, všímat si, zda pes vybíhá chtivě, výrazně penalizovat podřízenost, či jinou neochotu.

- Po vydání povelu by pes měl rychle a cílevědomě vyběhnout k aportovací čince a ideálně v přímém směru ji uchopit, taktéž návrat by měl být okamžitý a rychlý. Pokud pes činku vezme z opačného směru, je potřeba si všímat, jak cílevědomě ji sbírá (v tomto případě záleží na pozici aportovací činky).
- Penalizovat, pokud pes z nějakého důvodu váhá před sebráním. Není ideální, pokud pes sebere činku a běží s ní ještě nějakou dobu v přímém směru, pokud ale téměř okamžitě reaguje a vrací se přímo zpět – tolerovat s ohledem na výrazný kořistnický pud, rozlišit stejně jako předchozí možnosti.
- Návrat má být okamžitý, rychlý ochotný, bez výrazné změny tempa, či brždění před psovodem (váhání). Penalizovat výrazný neklid, překusování, vše ale přiměřeně.
- Jedná se o cvik složený z více částí – není vhodné jen srážet bezmyšlenkovitě body, dívat se na cvik jako komplex.
- Předsedání tak jako u části cviků předchozích (přivolání). Všímat si dodržování povinných intervalů jednotlivých částí.
- Pes, který aport přinese v pomalém tempu i když jinak přesně by ale neměl být nadhodnocen, oproti psu, který tento cvik provede velmi rychle, dychtivě s velmi drobným nedostatkem v některé části (lehké nadhození, či drobný překus, drobný kontakt v závěrečné části v předsednutí, drobný hlasový projev atd.)

Skoky a šplhy

- Aportování spojené se skoky a šplhy by mělo mít mimo technického provedení spojeného s přinesením aportu taktéž dynamiku při odrazech.
- Pes, který váhá, měří si překážku, má špatný odhad by neměl být posouzen ideální známkou.
- Při šplhu, by pes neměl přímo seskakovat z horní hrany, měl by mít snahu alespoň přeložit přední nohy přes seskokovou stěnu (ovšem pokud je výkon jako takový velmi chtivý, energický a rychlý, tolerovat jako méně podstatnou chybu).

Přechod na cvik vysílání do směru

- U stojanu s aportovacími činkami by psovod měl zastavit.

- Při soutěžích, kde je použit druhý rozhodčí na cvik dlouhodobé odložení má rozhodčí možnost stále sledovat připravujícího se psovoda před cvikem vysílání do směru (případné dodatečné povely či pokyny, motivující posunky v místě počátečního bodu)
- Pokud není použit druhý rozhodčí, je nutné tuto část sledovat a dle situace ji vyhodnotit.
- Obecně platí, že po dosáhnutí výchozího bodu (místo ve kterém cvik vysílání do směru začíná), není přípustná jakákoli pochvala, či jiná motivace, ukázání rukou apod.

Vysílání psa do směru

ZP
- Opět po zahájení tohoto cviku zde platí pravidlo jako u předchozích, všímat si korektní pozice u nohy v době před vysláním (předbíhání, poskakování, šikmá pozice, ztráta koncentrace, či druhý extrém – opožďování, nejistota, netěsně u nohy z důvodu podřízenosti apod.)

- Taktéž si všimnout i jiné pomoci – lehké vyběhnutí současně se psem atd., opět dodržet pravidlo 10-15 kroků.

- Pokyn k ulehnutí by měl rozhodčí vydat psovodovi včas a srozumitelnou formou.
- Všímat si okamžité reakce na povel (je lhostejné, zda je pes pozičně vleže proti psovodovi, bokem, či nasměrovaný do původní strany)
- V případě dodatečných povelů vnímat situaci, psovod váhá – vydat pokyn k dalším povelům. Pokud pes zastaví a nelehne, zde je vhodné použít určitý interval mezi jednotlivými možnými pokyny k ulehnutí.
- Pravidla v bodování jsou popsána, včetně povinných srážek ve zkušebním řádu
pes zastaví na první povel, ale nelehne si, ulehá okamžitě na druhý povel -1,5 bodu
pes na první povel zastaví, ale nelehne si, ulehá okamžitě na třetí povel -2,5 bodu
pes na první povel zastaví, ale nelehne si ani na třetí povel -3,5 bodu
pes na první nezastaví, ale zastaví a ulehá okamžitě po druhém povelu -2,5 bodu
pes nezastaví na první ani na druhý povel, ale zastaví a ulehá okamžitě po třetím povelu -3,5 bodu
pes na třetí povel pouze zastaví (neulehá, ale zůstane na místě stát nebo sedět) -5 bodů
pes ulehne, ale po pokynu rozhodčího pro příchod ke psu se rozběhne zpět ke psovodovi - pak musí být pes jediným povelem položen do poloviční vzdálenosti ke psovodovi -5 bodů pes není zastaven ani na třetí povel 0 bodů

- Po vydání pokynu pro příchod psovoda ke svému psu je potřeba si i nadále všímat odloženého psa (není možné si jen počítat body, které psovod do té doby získal – v této chvíli mnoho psů chybuje)

- Taktéž v těsné blízkosti mají psi tendenci se přizvedávat, psovodi někdy nedodržují stanovenou prodlevu, je zde možnost i vydání dodatečných nepovolených povelů, či signálů v případě, že pes nereaguje na první povel k usednutí a zaujmutí ZP.

- Odchod k místu dlouhodobého odložení je potřeba též sledovat (v případě, že je rozhodčí na místě sám).

- Dodržovat pravidlo – všechny začátky cviků se dějí až na pokyn ze strany rozhodčího.

Dlouhodobé odložení

- Dodržet ZP, dbát na okamžité a přesné ulehnutí.
- Průběh cviku je opět popsán ZŘ (opuštění místa či jiné výrazné nedostatky)

- Na vyšších soutěžích je vhodné si všímat výrazné nepozornosti (neustálé sledování cvičebního prostoru (myšleno pes), cvičícího psa apod.), neklidu, opakované lehání si na strany.

- Ideálním chováním je klidný, pozorný pes, který leží rovně a přesně (odlišit zkoušky, soutěže malého, anebo velkého významu a dle toho vyhodnotit)

- V závěrečné části opět hodnotit správnou reakci na povel k usednutí a odchod do místa určeného rozhodčím. (koncentrace, přesnost, bez motivace, či ovlivňování).
- Pes může v tomto místě sedět v ZP přesně, anebo je uvolněný (bez koncentrace) v těsné blízkosti psovoda (do jednoho kroku), může i ležet. Nepovolit psovodům odcházet dále od psů.

Děkuji za pozornost
zpracoval: Martin Pejša